

იმისთვის წმინდა საჭმეში, როგორიც ბეჭედი სიცუკაა, ფეხილებით და ჭრის გაფანა ყურა უკადესობაზე უსაბურეოსა.

კიბუცის ძალა

ოთხშაბათი, 5 ივნისი. 2019 წ. №112 (8778)

ელ. ფოსტა: sakresp@mail.ru და sakresp@top.ge

ფასი 60 თათრი

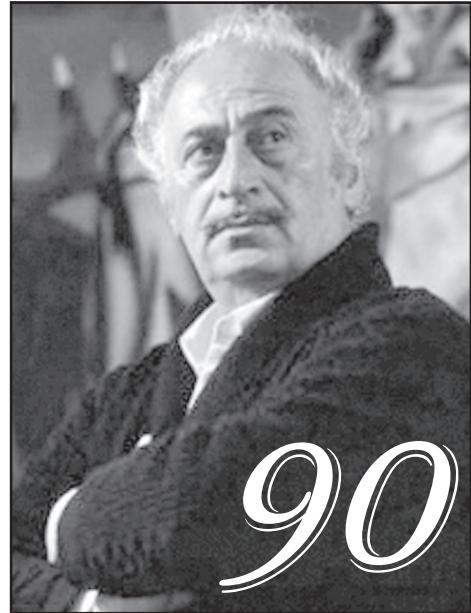

თემა ბასილი:
საქაშვილის
ქავალებით
ქამიკავშირზე,
სხინძალში
ოპერაციას
ვიცეათ ქა
ფინანსური
ქახარება
გვარისამა...

06. 3-4 გვ.

2016 წლის საპარლა-
მენტო არჩევნების წი-
ნა დღეს ვაშინგტონში ერთ-ერთ ღო-
ნისძიებაზე, სადაც მეც ვოლონაზილებ-
დი, იყო ჩამოსული საქართველოს სამ-
თავრობო დელეგაცია, ძირითადად, მი-
ნისტრის მოადგილებით დაკომპლექ-
ტებული და ეს ადამიანები მოუთმენ-
ლად ელოდნენ „ნაციონალური მოძრა-
ობის“ გამარჯვებას და ღიად ლაპარა-
კობდნენ ამაზე. მეორე დღეს ისევ იყო
ღონისძიების გაგრძელება და ეს ხალხი
იქ ცხვირჩამოშვებული და
ნაწყენი დადიოდა, რომ არჩევ-
ნები „ოცნებამ“ მოიგო.

ქათა გამცოცხებული

სასახლე
ეცე

5

სამუღამო -
ერის ისტორიაში

სატია მრისნერავილი: საზღვრის დადგენასთან დაკავშირებით

პრეზიდენტის გაცხადება ყველასთან უათაცხებული იყო

საბართველოს პრეზიდენტის ყვე-
ლა აქტივობა, ყველა მოლაპარაკება
ყოველთვის არის კანონთან სრულ შე-
საბამისობაში და შეთანხმებული შე-
საბამის უწყებებთან, — ამის შესახებ
საქართველოს პრეზიდენტის პრეს-
ციკერმა ხატია მოისწაფებულმა გა-
ნუცხადა უურნალისტებს კითხვაზე, პრეზიდენტის გან-
ცხადების საზღვრის დადგენასთან დაკავშირებით შე-
თანხმებული იყო თუ არა პრემიერ-მინისტრთან.

„საქართველოს პრეზიდენტის სახელით მინდა დაგი-
დასტუროთ, რომ ყველა აქტივობა, ყველა მოლაპარაკე-
ბა ყოველთვის არის კანონთან სრულ შესაბამისობაში და
შეთანხმებული შესაბამის უწყებებთან. ეს განცემადბა იყო
შეთანხმებული პრეზიდენტ-მინისტრთან“, — განაცადა ხა-
ტია მოისწაფებულმა.

საქართველოს პრეზიდენტმა სალომე ზურაბიშვილმა
მიმდინარე წლის თებერვალში, ბაქოში, აზერბაიჯანის
პრეზიდენტ ილჰამ ალიევთან შეხვედრის შემდეგ განაცხა-
და, რომ საქართველო-აზერბაიჯანის ერთობლივი საზღ-

ვარი, საპოლონდ უნდა დადგინდეს. „ჩვენი მეგობრო-
ბიდან გამომდინარე, გადაგწყვიტეთ, რომ უნდა მივცეთ
საზღვრის სადელიმიტაციო კომისიას მითითება, განა-
ახლონ მუშაობა და ეს სამუშაო ბოლომდე მივიყვანოთ.
საბოლოოდ დავადგინოთ ჩვენი ერთობლივი საზღვა-
რი, რომელიც უნდა იყოს გამართიანებელი და არა გა-
მიჯვის საზღვარი. ნორმალურია, რომ გამომდინარე
ჩვენი მეგობრული ურთიერთობებიდან, ეს საკითხი ამ-
დენი წლის შემდეგ, ბოლოს და ბოლოს დასრულდეს“, —
განაცხადა სალომე ზურაბიშვილმა.

აააა პირველი ინტერვიუ უურნალის ისტორიაში... ეართული!

საბართველოს ცოტა როდი აქვს
საამაყო მეცნიერებისა თუ სელოვნე-
ბის ამა თუ იმ დარგში შეტანილი
თვალსაჩინო წლილისათვის, მაგრამ
სპეციალისტებისთვისაც კი სრულიად
მოულოდნელი იყო, როცა „ვიკიპედი-
ის“ სტატიაში, რომელიც უურნალის-
ტურ ინტერვიუს ეხება, გაჩნდა ასე-
თი ჩანაწერი:

„თუმცა უურნალისტიკაში ინტერ-
ვიუ 1850-იანი წლებით თარიღდება,
პირველ ცნობილ ინტერვიუდ, რომე-
ლიც შეესაბამება ინტერვიუს, რო-
გორც უანრის მატრიცას, ითვლება გა-
მოჩენილი ქართველი რელიგიური
მოღვაწების, მცერლისა და მოგზაურის,
არქიეპისკოპოს ტი-
მოთე გაბაშვილის (1704-1764) ინტერ-
ვიუ, რომელიც მან ჩამოართვა სახელ-
განთქმულ ბერძნ ღვთისმეტყველს,

ათონის სახელგანთქმული მართლმადი-
დებლური სკოლის რექტორს ევგენი-
ოს ბულგარის (1716-1806)“.

იქვე მითითებული სქოლიოთი ირ-
კევა ამ მნიშვნელოვანი ჩანაწერის წყა-
როც ეს გახლავთ „ევროპის სამეცნი-
ერო უურნალში“ 2013 წლის დეკემბერ-
ში ინგლისურ ენაზე გამოქვეყნებული
სტატია „ინტერვიუს, როგორც უანრის
გენეზისისათვის“, რომლის ავტორია
ცნობილი უურნალისტი, სოციალურ
მეცნიერებათა დეპარტამენტი, პროფესიონი
პაატა ნაცვლიშვილი.

ეს სტატია მსოფლიოში პირველი
უურნალისტური ინტერვიუს აღმოჩენას
ეხება და გახლავთ ნაწილი პაატა ნაც-
ვლიშვილის სადოქტორო დისერტაცი-
ის „ქართული უურნალისტიკის გენეზი-
სისათვის“, რომელიც მან წარმატებით
დაიცვა 2009 წელს. დისერტაციის ეს ერ-

თი ყველაზე მნიშვნელოვანი მონაცემი
ავტორმა მოხსენებად წაიკითხა 2009
წლის 25 დეკემბერს ხელნაწერთა ეროვ-
ნულ ცენტრში გიორგი მთაწმინდელის
1000 წლისთავისადმი მიძღვნილ კონცე-
რენციაზე. მოგვიანებით მისი შემოკლე-
ბული ვარიანტი გამოქვეყნდა უურნალში
„უფლის ციხე“ (2012, № 2, „ძველი ტექ-
სტი ახალი თვალით“). შემდეგ კიდევ უფ-
რო შემოკლებული ვერსია ავტორმა წა-
რადგნა 2013 წელს თბილისში გამო-
რის ევრაზიანი მულტიდისციპლინა-
რულ ფორუმზე. სწორედ ამ საერთაშო-
რისო კონცერენციაზე წარდგენილი
ტექსტი გამოქვეყნდა იმავე წელს დიდად
ავტორობიტებულ გამოცემაში – „ევროპის
სამეცნიერო უურნალში“.

ჩვენი გაზიერის მკითხველს ვთავა-
ზობთ „ვიკიპედიაში“ დამომტკიცებული ამ
სტატიის ქართულ ორიგინალს.

06. 6-7 გვ.

სამუდამო - ერის ისტორიაში

ერთა გამოცემის 90

თანამედროვეობის უდიდეს მოქანდაკეს, მსოფლიოში ფართოდ აღიარებულ და ცნობილ ხელოვანს – მერაბ ბერიძეზილ დაბადებიდან 90 წელი შეუსრულდებოდა. დიდმა ნიჭიერებამ, ზოგადმა კულტურამ, გასაოცარმა მხატვრულმა ერუდიციამ მის პლასტიკურ ქმნილებებს მსოფლიო ესთეტიკურ კონტექსტში თვალსაჩინო ადგილი მიუჩინა, მაგრამ მიუჩინა ისე, რომ მათი შემოქმედი ყოველთვის ინარჩუნებდა ეროვნულ ხასიათს, რადგან იგი ორგანულად იყო დაკავშირებული მშობლიურ ნიადაგთან, ქართველ ხალხთან, მის ფსიქოლოგიასა და მენტალიტეტან, იმ უნიკალურ კულტურასთან, რომლის თვითცობიერებასაც თავად ეს კულტურა წარმოადგენს.

კიდევაც დაიზრდებიან

ყოველთვის დიდი ბედნიერებაა, როდესაც სამყაროს ასეთი ადამიანები უჩინდებიან დროდადრო. განსაკუთრებით ათმაგდება ლევოს წყალობა, თუ ისინი მცირე ერის წიაღში ალმოცენდებიან და თუ ეს ერი მზად არის, გაუგოს თავის დიდ შვილს, რომელიც მათგან მხოლოდ თანადგომას ითხოვს და სხვას არაფერს. მაგრამ ხდება იმგვარადაც, როგორც წარსულშიც ბევრჯერ მომზადა: ისეთ ხალხს შეუფასებია მხატვრული ქეგლი, რომელიც საერთოდ ვერ ერკვევ ხელოვებაში (ჩინოვნიკებს ყოველ დროებაში უჭირდათ ხელოვნების ნაწარმოების გაგება). „გამარჯვების მემორიალის“ ბარბაროსულმა განადგურებამ ქუთაისში თავზარი დასცა მთელ საქართველოს, მაგრამ ხომ იყვნენ ისეთებიც (შემსრულებლები), რომელთა შესახებ მოქანდაკემ გულისწყვეტით თქვა, ქართველებს ვერ გავაგებინე, რას წარმოადგენდა ეს ქეგლი. ამჟერადაც ისე მოხდა, როგორც მაშინ, როცა ავტორის გარეშე დავით აღმაშენებლის ქეგლი გადაიტანეს. იმ სულის შემძრელ გარემოში დიდი იყო უბრალო ხალხის თანადგომა და სიყვარული თვავისი ლვიძლი შვილისამდი, რომელმაც შორს გაუთქა სახელი მათ პატარა სამშობლოს.

ყველაფერი, რაც ამ ხელოვანს უკეთებია, დიდი და მნიშვნელოვანია: გარდა მონუმენტური ქანდაკებისა, საქართველოს და მის გარეთ (რუსეთი, ამერიკა, ლაოსი) შას შესრულებული აქვს მრავალი ნაწარმოები ფერწერის, გრაფიკის, პლაკატისა და დეკორაციულ-გამოყენებითი ხელოვნების დარგში. თითქმის ნახევარი საუკუნე ემსახურა ბატონი მერაბი ახალგაზრდობის აღზრდას, როგორც თბილისის სამსატვრო.

ფართო საზოგადოებისათვის ცნობილია მისი მოქალაქეობრივი პოზიცია, შეუვალი პრიციპულობა. ყველივე ეს საყოველთა პატივისცემასა და სიყვარულს იწვევდა თანამემამულეთა გულში, რასაც დრო ვერ გააფერმორთალებს. ბატონი მერაბ ბერძენიშვილი, სხვა დიდ ერის შვილებთან ერთად, ყოველთვის იქნება ქართველი კაცის სიმაყის, რაინდობის, პირადული ლირსების ერთ-ერთი თვალსაჩინო მაგალითი.

იგი იყო გამოჩენილი ქართველი მოქანდაკის ნიკოლოზ კანდელაკის მოწაფე, რომელსაც თავის მთავარ მასწავლებლად მიიჩნევდა. მისი სადიპლომონ ნამუშევარია შოთა რუსთაველის ქეგლის პროექტი, რომლის მხატვრული ლირსებაც ისეთი მნიშვნელობის გამოდგა, რომ ათა წლის შემდეგ ქეგლი მოსკოვში აღიმართა (1960 წ.). გამორჩეულად ნიჭიერი ახალგაზრდა აკადემიის დამთავრებისთანავე ჩაერთო რესპუბლიკის კულტურულ ცხოვრებაში და მალევე გახდა ქართული სახვითი ხელოვნების ერთი ყველაზე გამოჩენილი მოღვაწე.

იგი ინტენსიურად მონაწილეობდა რესპუბლიკურ თუ საერთაშორისო გამოფენებში. მისი ნანარმოებები მოგზაურობდნენ საფრანგეთში, იტალიაში, ავსტრიაში, ბრაზილიაში, რუმინეთში, ჩეხეთში, პოლონეთსა და კალიფორნიაში – ამერიკის შეერთებულ შტატებში.

ალსანიშვანია, რომ ბატონი მერაბის დამოუკიდებელი მუშაობის პირველი წლები თეატრს დაუკავშირდა – მან შექმნა რამდენიმე შთამბეჭდავი თეატრალური პლაკატი, რომელზეც გამოხატული პერსონაჟების სილუეტური სახეები ძალის პლასტიკურ და ხოვატორული იყო. ამავე პერიოდში იქმნება მისი ფსიქოლოგიური და პლასტიკის თვალსაზრისით სრულად გამორჩეული პორტრეტული ბიუსტები, მაგრამ ხელოვანს მაინც მონუმენტური ქანდაკება იზიდავს, იქნება ქეგლი ვასტინგ გორგაბასლის, დავით გურამიშვილის; ქეგლთა პროექტები ვაჟა-ფშაველასი და შოთა რუსთაველის; 1971 წელს დედაქალაქში, ფილარმონიის შენობასთან დაიდა „მუზა“ – თბილისელების საყვარელი ქანდაკება, რომელშიც გამულავებულია ქალური მოხდენილობა, სინაზე, სულიერი ლორიზმი და სხეულის მდერადობა, ამავე წელს ქალაქ კასპში ალიმართა გიორგისა გრანდიოზული ცხენისანი ფიგურა, აგრეთვე ბიჭვინთაში დაიდგა ქანდაკება „მედეა“. 1972 წელს გამოძერნილ იქნა ზაქარია ფალიაშვილის ქეგლი, ხოლო 1975 წელს მარნეულში ალიმართა დედის ფიგურა ორი ვაჟითურთ და ქანდაკებას უნივარული კანდენაცია, რომელშიც გამულავებულია ქალური მოხდენილობა, სინაზე, სულიერი ლორიზმი და სხეულის მდერადობა, ამავე წელს ქალაქ კასპში ალიმართა გიორგისა გრანდიოზული ცხენისანი ფიგურა, აგრეთვე ბიჭვინთაში დაიდგა ქანდაკება „მედეა“. 1978 წელს გურჯაანში დაიდგა ასევე გრანდიოზული ფიგურა – „ჯარისკაცის მამა“, ქანდაკებისა და არქიტექტურის უნიკალური შეხამბით გამორჩეული ზემოხსენებული მემორიალი შეიქმნა 1982 წელს, ხოლო 1986 წელს – დიდგორის პრძოლისადმი მიძღვნილი ნამუშევრი. მოქანდაკის შემოქმედებაში განსაკუთრებულ ადგილს იკავებს დავით აღმაშენებლის ფიგურა, რომელმაც ქართველების განსაკუთრებული სიყვარული დაიმსახურა. მხატვრული თვალსაზრისით არა-და და იაზრებენ თაობათა მემკვიდრეობითობას.

მერაბ ბერძენიშვილი იყო საბჭოთა კავშირის უმაღლესი საბჭოს სამი მოწვევის დეპუტატი, საქართველოს კულტურის ფონდის თავმჯდომარე. მას მინიჭებული აქვს საქართველოს სახალხო მხატვრის, საბჭოთა კავშირის სახალხო მხატვრის, თბილისის საპატიო მოქალაქის წოდებები, მრავალი ეროვნული და საერთაშორისო ჯილდო. იგი არჩეული იყო საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის საპატიო წევრად.

დიდი ხელოვანის ქეგლთა განლაგება ქალაქების მოედნებსა და ქუჩებში ან მემორიალური კომპოზიციებისა – ლანდშაფტურ გარემოში ამ ნამუშევრებს აახლოებს მოქალაქეთა ყოველდღიურ ყოფასთან, სისარულსა და იმედს სძენს მათ, რადგან მათში ხედავენ თანამედროვეობის კავშირს წარსულთან და არა მათ ურთიერთდაპირისორებას, მათი მეშვეობითი ნათლად იაზრებენ თაობათა მემკვიდრეობითობას.

სამშობლოსა და ზოგადად ადამიანის სიყვარულით შთაგონებულმა დიდმა შემოქმედმა მერაბ ბერძენიშვილის თავისი მდიდარი და მრავალმხრივი მხატვრული შემოქმედებით სამუდაბად დაიმკვიდრა ადგილი ქართველი ერის ისტორიაში.

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია

გიორგი სააკაპე

მუზები

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნულ აკადემიაში 10 ივნისს, 12:00 სთ-ზე, გაიმართება მერაბ ბერძენიშვილისადმი მიძღვნილი საიუბილეო სხდომა.

